

**KAZIMIERO SIMONAVIČIAUS UNIVERSITETO
REKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KAZIMIERO SIMONAVIČIAUS UNIVERSITETO MTEP REZULTATŲ
KOMERCINIMO, ŽINIŲ IR TECHNOLOGIJŲ PERDAVIMO, INTELEKTINĖS
NUOSAVYBĖS VALDYMO VIDAUS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2014 m. gruodžio 10 d. Nr. 3

Vilnius

T v i r t i n u Kazimiero Simonavičiaus universiteto MTEP rezultatų komercinimo, žinių ir technologijų perdavimo, intelektinės nuosavybės valdymo vidaus taisykles (pridedama).

Rektorius

prof. dr. Arūnas Augustinaitis

KAZIMIERO SIMONAVIČIAUS UNIVERSITETO

MTEP REZULTATŲ KOMERCINIMO, ŽINIŲ IR TECHNOLOGIJŲ PERDAVIMO, INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS VALDYMO

VIDAUS TAISYKLĖS

Turinys:

I. Bendrosios nuostatos

II. Sąvokos

III. Teisės į KSU sukurtą intelektinę nuosavybę

IV. KSU sukurtos intelektinės nuosavybės objektų valdymo ir žinių perdavimo procesas

V. Intelektinės nuosavybės teisių komercinimas

VI. Intelektinės nuosavybės teisių auditas

VII. Finansinės naudos iš intelektinės nuosavybės pasidalijimas

VIII. Intelektinės nuosavybės teisių gynimas

IX. Baigiamosios nuostatos

Priedas Nr. 1 prie KSU intelektinės nuosavybės valdymo ir žinių perdavimo taisyklių:
Potencialaus pramoninės nuosavybės objekto deklaracija (šablonas)

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie intelektinės nuosavybės valdymo ir žinių perdavimo Taisyklės (toliau - Taisyklės) nustato Intelektinės nuosavybės objektų, sukurtų ar įgytų Kazimiero Simonavičiaus universiteto (toliau – KSU), atskleidimo, įvertinimo, teisių į Intelektinės nuosavybės objektus realizavimo KSU vardu, valdymo ir perdavimo tvarką.
2. Taisyklės parengti vadovaujantis KSU steigimo dokumentais, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymu, Lietuvos Respublikos patentų įstatymu, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009-12-01 įsakymu Nr. 1SAK-2462 patvirtintomis Rekomendacijomis Lietuvos mokslo ir studijų institucijoms dėl teisių, atsirandančių iš intelektinės veiklos rezultatų, Europos Komisijos 2008-04-10 rekomendacija dėl intelektinės nuosavybės valdymo žinių perdavimo veikloje ir universitetų bei kitų viešųjų mokslinių tyrimų organizacijų praktikos kodeksu (2008/416/EB) ir kitais galiojančiais teisės aktais.
3. Taisyklės taikomi KSU, KSU darbuotojams, KSU studijuojantiems asmenims, asmenims, dirbantiems ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktiems KSU vykdomuose moksliniuose projektuose (nepriklausomai nuo tokių projektų finansavimo pobūdžio), asmenims, dalyvaujantiems KSU moksliniuose projektuose, kuriais siekiama sukurti intelektinę nuosavybę ar tikėtina, kad Intelektinė nuosavybė bus sukurta.
4. Intelektinės nuosavybės objektų kūrimas ir žinių perdavimas yra vienas iš KSU veiklos tikslų. KSU skatina savo darbuotojus, studentus, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros partnerius aktyviai prisidėti prie Intelektinės nuosavybės objektų kūrimo ir žinių perdavimo veiklos.
5. KSU informuoja asmenis, kuriems taikomi šie Taisyklės, apie Intelektinės nuosavybės valdymo ir žinių perdavimo tvarką.

II. SĄVOKOS

6. Taisyklėse naudojamos sąvokos:
  - 6.1. Autorių teisių objektas – originalūs literatūros, mokslo ir meno kūriniai, įskaitant kompiuterių programas, apibrėžti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme. Autorių teisės atsiranda automatiškai sukūrus kūrinį ir joms nereikalinga registracija.
  - 6.2. Autorius – asmuo, sukūręs kūrinį.
  - 6.3. Autorių teisių subjektas – autorius, kitas fizinis arba juridinis asmuo, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme nustatytais atvejais turintis išimtinės turtines autorių teises, taip pat fizinis arba juridinis asmuo, kuriam perėjo ar buvo perleistos išimtinės turtinės autorių teisės (autorių teisių perėmėjas).
  - 6.4. Bendraautorius – asmuo, kuris kartu su kitais autoriais sukuria vieną kūrinį, nepaisant to, ar jis sudaro nedalomą visumą, ar susideda iš atskirų dalių, kurių kiekviena gali turėti savareikšmišką prasmę. Bendraautoriumi nelaikomas asmuo, kuris suteikia materialinę, techninę ar organizacinę pagalbą kuriant kūrinį.
  - 6.5. Bendraautorystė - kūrinys sukurtas 2 ar daugiau autorių.
  - 6.6. Darbuotojas - asmuo, su kuriuo sudaryta darbo sutartis.

- 6.7. Duomenų bazė – susistemintas ar metodiškai sutvarkytas kūrinių, duomenų arba kitokios medžiagos rinkinys, kuriuo galima individualiai naudotis elektroniniu ar kitu būdu, išskyrus kompiuterių programas, naudojamas tokių duomenų bazėms kurti ar valdyti.
- 6.8. Dizainas – viso gaminio ar jo dalies vaizdas, sudarytas iš gaminio ir (arba) jo ornamentikos specifinių savybių – linijų, kontūrų, spalvų, formos, tekstūros ir (arba) medžiagos.
- 6.9. Gretutinių teisių objektas - tiek tiesioginis (gyvas atlikimas), tiek į garso ar audiovizualinę laikmeną įrašytas kūrinio atlikimas, fonograma, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmasis įrašas, transliuojančiosios organizacijos radijo ir (ar) televizijos transliacija.
- 6.10. Honoraras - tai sumos, išmokamos gyventojui pagal autorinę licencinę sutartį už suteiktą teisę naudotis jo sukurtu literatūros, mokslo ar meno kūriniu (pramoninės nuosavybės objektu, gretutinėmis teisėmis, franšize, *know-how*).
- 6.11. Intelektinė nuosavybė – teisės į intelektinės veiklos rezultatus: literatūros, mokslo, meno ir kitus autorinius kūrinius, pramoninės nuosavybės objektus, kompiuterių programas, duomenų bazines, gerosios patirties (angl. *know-how*) pavyzdžius, komercinės paslaptis ir kt. (toliau – Intelektinės nuosavybės objektai).
- 6.12. Intelektinė nuosavybės apsaugos teisinės formos – išradimo patentavimas, dizaino registravimas, prekių ženklo registravimas, puslaidininkio gaminio topografijos registravimas, autoriinių sutarčių sudarymas, sutarčių dėl gretutinių teisių sudarymas, konfidencialumo sutarčių sudarymas.
- 6.13. Intelektinės nuosavybės teisių gynimas – visuma veiksmų ir jiems atlikti būtinų priemonių, skirtų atkurti pažeistas Intelektinės nuosavybės teises, jas pripažinti, apsaugoti nuo gresiančių ir pakartotinių tolesnių teisės pažeidimų, pašalinti bet kokius teises pažeidžiančius veiksmus, taip pat kompensuoti pažeidimu padarytą žalą. Konkrečias teisių gynimo priemones ir būdus nustato intelektinės nuosavybės teisių apsaugai skirti Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių, kuriose KSU priklausanti Intelektinė nuosavybė bus ginama, įstatymai.
- 6.14. Intelektinės nuosavybės teisių auditavimas – nuolatinis procesas, kurio metu KSU periodiškai peržiūri naudojamų, nuosavybės teise valdomų Intelektinės nuosavybės teisių statusą, susijusias sutartis ir Intelektinės nuosavybės teisių valdymo tvarką.
- 6.15. Išradėjas – fizinis asmuo, sukūręs išradimą.
- 6.16. *Know-how* (geroji patirtis) – įvairaus pobūdžio žinių visuma, ypač susijusi su jų turėtojo patirtimi bei kompetencija. Geroji patirtis patenka į pramoninės nuosavybės sąvoką ir nėra registruojama. Šios žinios gali būti licencijuojamos.
- 6.17. Kolektyvinis kūrinys – autorių kolektyvo sukurtas kūrinys, į kurį išimtinės turtinės teisės priklauso fiziniams ar juridiniam asmeniui, kurio iniciatyva ir kuriam vadovaujant kūrinys buvo kuriamas, pvz., enciklopedijos, enciklopediniai žodynai, periodiniai mokslo kūrinių rinkiniai, laikraščiai, žurnalai, kiti kolektyviniai kūriniai. Kūrinių, kurie buvo įtraukti į kolektyvinį kūrinį, autoriai išsaugo savo išimtinės teises, jeigu sutartis nenumato ko kita.
- 6.18. Komercinė paslaptis – informacija, kuri dėl savo slaptumo turi įgijusi tam tikrą ar potencialią komercinę vertę.
- 6.19. Kompiuterių programa – žodžiais, kodais, schemomis ar kitu pavidalu pateikiamų instrukcijų, kurios sudaro galimybę kompiuteriui atlikti tam tikrą užduotį ar pasiekti tam tikrą rezultatą, visuma, kai tos instrukcijos pateikiamos tokiomis priemonėmis, kurias kompiuteris gali perskaityti; ši sąvoka apima ir parengiamąją projektinę tokių instrukcijų medžiagą, jeigu pagal ją galima būtų sukurti minėtą instrukcijų visumą.

- 6.20. Konfidenciali informacija – informacija, kurią gavęs asmuo turi pareigą neatskleisti jos tretiesiems asmenims.
- 6.21. Kūrinys – originalus kūrybinės veiklos rezultatas literatūros, mokslo ar meno srityje, nepaisant jo meninės vertės, išraiškos būdo ar formos.
- 6.22. Licencija – autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių subjekto (licenciaro) leidimas, suteikiantis kūrinio, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių objekto naudotojui (licenciatui) teisę naudoti kūrinio, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių objekto originalą arba jo kopijas (licencijos dalyką) nurodytoje teritorijoje tokiu būdu ir tokiomis sąlygomis, kaip numatyta licencinėje sutartyje. Licencija gali būti išimtinė arba neišimtinė. Neišimtinė licencija licenciaras suteikia licenciatui teisę naudoti licencijos dalyką pasilikdamas teisę suteikti tokią teisę kitiems asmenims ir pats naudoti licencijos dalyką. Išimtinė licencija – tokia licencija, pagal kurią licenciaras, suteikęs licenciatui teisę naudoti licencijos dalyką, netenka teisės suteikti tokias pačias licencijas kitiems asmenims ir neturi teisės pats naudoti licencijos dalyką licenciatui perduotų teisių dalyje.
- 6.23. Licencinė sutartis – sutartis, kuria suteikiama teisė naudotis Intelektinės nuosavybės objektu.
- 6.24. Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra - sisteminga kūrybinė gamtos, žmogaus, kultūros ir visuomenės pažinimo veikla ir jos rezultatų panaudojimas.
- 6.25. Patentas – išradimų apsaugos forma.
- 6.26. Patentabilus išradimas – bet kokios technikos srities išradimai, kurie yra nauji, atitinka išradimo lygį ir turi pramoninį pritaikomumą.
- 6.27. Patento savininkas – asmuo, kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka išduotas patentas.
- 6.28. Patentinis grynumas – teisinė technikos objekto savybė, rodanti, kad jame nėra elementų (požymių), kurie saugomi pagal galiojančius išradimų, naudingųjų modelių patentus ar atitinkamas paskelbtas paraiškias tokiems patentams gauti.
- 6.29. Pelnas – pinigų suma, gauta iš visų KSU konkretaus Intelektinės nuosavybės objekto komercinimo pajamų (perleidimo pajamos, licencijavimo pajamos, už perduotas Intelektinės nuosavybės teises KSU gautų turtinių teisių piniginė vertė) atėmus visas su to konkretaus Intelektinės nuosavybės objektų susijusias komercinio sąnaudas (pvz., patentavimo išlaidas, patentinio grynumo įvertinimo išlaidas, Intelektinės nuosavybės objekto komercinimo ir rinkos potencialo tyrimo išlaidos).
- 6.30. Pramoninės nuosavybės objektai – išradimų patentai, dizainas, prekių ženklų ir puslaidininkinių gaminių topografijos – bei kiti Intelektinės nuosavybės objektai.
- 6.31. Pumpurinė (spin-off) įmonė – projekto idėjos teikėjo kartu su valstybine(-ėmis) mokslo ir studijų institucija(-omis) Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka įsteigta labai maža, maža ar vidutinė įmonė, skirta MTEP rezultatų komercinimui.
- 6.32. Pradedančioji (start-up) įmonė – projekto idėjos teikėjo Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka įsteigta labai maža, maža ar vidutinė įmonė, skirta MTEP rezultatų komercinimui.
- 6.33. Studentas – asmuo, studijuojantis KSU pagal studijų programą arba doktorantūroje.
- 6.34. Tarnybinis išradimas – išradimas, sukurtas: 1) darbo sutarties, kuri numato išradybos veiklą, vykdymo metu; 2) kai yra konkretus pavedimas, projektavimo, konstravimo, mokslinio tyrimo arba technologijų kūrimo metu; 3) naudojantis sukaupta darbdavio patirtimi arba jo technologijomis ir įrengimais.
- 6.35. Žinių perdavimas – Intelektinės nuosavybės teisių perdavimas iš KSU verslui, kitiems partneriams, taikomas tiek registruotai, tiek neregistruotai Intelektinei nuosavybei. Bendrąja prasme žinių perdavimas apima kelias MTEP stadijas: tiek žinių kūrimą

drauge su verslo įmonėmis, kitais subjektais, tiek jų tiesioginį perdavimą licencijuojant, perduodant Intelektinę nuosavybę, kuriant pumpurines įmones.

III. TEISĖS Į KSU SUKURTA INTELEKTINĘ NUOSAVYBĘ

7. Turtinės teisės į Intelektinės nuosavybės objektus, sukurtus KSU darbuotojų, studentų, kitų asmenų, dirbančių darbo sutartimis ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktų KSU vykdomuose moksliniuose projektuose (nepriklausomai nuo tokių projektų finansavimo pobūdžio), maksimalia įstatymų nustatyta apimtimi priklauso KSU, jei Intelektinės nuosavybės objektai sukurti :
  - 7.1. vykdant darbo funkcijas, numatytas darbo sutartyje, pareiginiuose nuostatuose, KSU vidaus teisės aktuose; arba
  - 7.2. pasinaudojant KSU infrastruktūra (Intelektine nuosavybe, patalpomis, įranga, piniginėmis lėšomis, pasitelkus KSU darbuotojus ir/ar studentus, medžiagomis kt.); arba
  - 7.3. studijuojant KSU; arba
  - 7.4. vykdant KSU koordinuojamus mokslinius projektus.
8. KSU sutartyje su Darbuotoju, Studentu, asmeniu, vykdančiu KSU mokslinį projektą, asmeniu, finansuojančiu KSU vykdomą mokslinį tyrimą, gali būti sutarta dėl kitokios Intelektinės nuosavybės objektų priklausomybės nei nurodyta šių Taisyklių 7 punkte.
9. KSU darbuotojų, studentų ar kitų pasitelktų asmenų pasitelktų asmeninių interesų konfliktų vengimo gairės bei jų sprendimo galimybės yra numatytos KSU Etikos kodekse bei yra aptariamos sutarčių pagrindu.
10. Jei kyla ginčas dėl šių Taisyklių 7 punkte nurodytų sąlygų egzistavimo, sąlygų buvimą arba nebuvimą turi įrodyti atitinkamu faktu besiremiantis asmuo.
11. Bet kokiū būdu naudoti Intelektinės nuosavybės objektus, turtinės teisės į kuriuos priklauso KSU, Darbuotojas, Studentas, asmuo dirbantis ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktas KSU vykdomuose moksliniuose projektuose, gali tik KSU raštu sutikus.
12. Jeigu Intelektinės nuosavybės objektas sukurtas bendrai kelių asmenų, kiekvienas asmuo turi teisę savo nuožiūra naudoti sukurtą Intelektinės nuosavybės objekto dalį, turinčią savarankišką reikšmę, jei tai neprieštarauja Intelektinės nuosavybės objekto esmei, šioms Taisyklėms, ir kitaip nenustatyta sutartimi tarp Intelektinės nuosavybės objektą sukūrusių asmenų ir jei Intelektinės nuosavybės objektas sukurtas ne šių Taisyklių 7.1-7.4 punktuose nurodytomis sąlygomis.
13. Turtinės teisės į Intelektinės nuosavybės objektus, sukurtus KSU Darbuotojų, Studentų, kitų asmenų, dirbančių ar sutartiniu pagrindu pasitelktų KSU vykdomuose moksliniuose projektuose (nepriklausomai nuo tokių projektų finansavimo pobūdžio), maksimalia įstatymų nustatyta apimtimi priklauso atitinkamam Darbuotojui, Studentui ar asmeniui, dirbančiam kitu sutartiniu pagrindu pasitelktam KSU vykdomuose moksliniuose projektuose, jei Intelektinės nuosavybės objektas sukurtas ne šių Taisyklių 7.1-7.4 punktuose nurodytomis sąlygomis.
14. KSU, taikant viešųjų pirkimų taisykles, gali įgyti Intelektinės nuosavybės teises, priklausančias tretiesiems asmenims. Šias teises KSU gali įsigyti atlygintinai ir neatlygintinai. Intelektinės nuosavybės teisių įgijimo sutartyje gali būti nustatyta, kad pasibaigus laikui, kuriam KSU buvo įsigijusi ar sutarusi dėl teisės naudoti Intelektinės nuosavybės objektą, KSU turi pirmumo teisę pratęsti sutartį tokiomis pačiomis arba kitomis Sutarties šalies siūlomomis sąlygomis.

15. Asmenų prašymu KSU gali savo nuosavybėn įgyti turtines intelektinės nuosavybės teises, į Intelektinės nuosavybės objektus, kurie sukurti KSU Darbuotojų, Studentų, asmenų, dirbančių ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktų KSU vykdomuose moksliniuose projektuose. Prieš įgydama turtines intelektinės nuosavybės teises į tokius Intelektinės nuosavybės objektus, KSU pati ar pasitelkdama trečiuosius asmenis, įvertina šių objektų poreikį KSU veikloje. Įvertinamas poreikis esamuose, būsimuose tyrimuose, studijose.
16. KSU, vykdydama bendrus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros projektus su kitais privataus ir viešo sektoriaus asmenimis, bendruose projektuose sukurtos intelektinės nuosavybės objektų priklausomybę ir/ar jos valdymo taisykles nustato sutartimis. Sutartimis KSU gali sutarti įvairius bendrai mokslinio projekto metu sukurtos Intelektinės nuosavybės objektų priklausomybės ir valdymo modelius, įskaitant:
  - 16.1. KSU yra bendrai sukurtos Intelektinės nuosavybės objekto intelektinės nuosavybės teisių subjektas (savininkė), o projekto partneris/ partneriai gali Intelektinės nuosavybės objektą naudoti KSU suteikiamos išimtinės arba neišimtinės, atlygintinos ar neatlygintinos licencijos pagrindu. Tyrimo projekto partneris/ partneriai, tobulindamas technologiją gautos iš KSU licencijos pagrindu ir sukūręs naują Intelektinės nuosavybės objektą gali įsipareigoti KSU suteikti neišimtinę licenciją šį Intelektinės nuosavybės objektą naudoti KSU veikloje. Sutartimi gali būti numatyta tyrimo partnerio teisė po tam tikro laiko arba įvykus tam tikroms sąlygoms (pvz., pritrauktas investuotojas, pasiektas tam tikra Intelektinės nuosavybės objektu pagrįsto produkto ar paslaugos komercinio apimtis pinigine išraiška) įsigyti nuosavybėn KSU Intelektinės nuosavybės objektą. Tyrimo projekto partneris sutartimi gali būti įpareigotas mainais į suteiktą licenciją suteikti KSU savo turimų Intelektinės nuosavybės objektų licencijas. Tyrimo projekto partnerio intelektinės nuosavybės teisių apimtis bendruose projektuose turėtų būti proporcinga jo indėliui (darbo prie projekto laikui, skirtoms lėšoms, projekte panaudotoms KSU priklausančioms ar naudojamoms Intelektinės nuosavybės teisėms) į projektą.
  - 16.2. Bendrai sukurtos Intelektinės nuosavybės objekto intelektinės nuosavybės teisių subjektas (savininkas) yra tyrimo projekto partneris, o KSU yra arba nėra šio Intelektinės nuosavybės objekto naudotojas licencijos, išimtinės ar neišimtinės, atlygintinės ar neatlygintinės pagrindu. KSU visada turėtų siekti sutartimi sulgyti, kad tyrimo partneris, kuriam priklauso išimtinės intelektinės nuosavybės teisės į tyrimų projekte bendrai sukurtą Intelektinės nuosavybės objektą, suteiktų licencijas KSU veikloje (savarankiškai ar su kitais turimų projektų partneriais) naudoti vėlesnius šio Intelektinės nuosavybės objekto patobulinimus, pakeitimus, atnaujinimus.
  - 16.3. KSU gali būti sukurtos Intelektinės nuosavybės objekto intelektinės nuosavybės teisių subjektu kartu su mokslo tyrimo partneriu/ partneriais (bendrasavininkė). Šis atvejis taikytinas, kai dalyvių indėlis mokslinio tyrimo projekte yra apylygis. Tokiais atvejais KSU turi siekti tiksliai nustatyti savo teisių apimtį kuriamame/ sukurtame Intelektinės nuosavybės objekte bei susitarti, ar projekto dalyviai gali savo teises į Intelektinės nuosavybės objektą gali įgyvendinti savarankiškai, ar gali disponuoti Intelektinės nuosavybės objekto dalimi su kito projekto partnerio žinia, sutikimu. KSU taip pat reiktų įvertinti, ar jai reikalinga pirmumo teisė įgyti projekto partneriui priklausančią intelektinės nuosavybės teisių į Intelektinės nuosavybės objektą dalį, jei projekto partneris nuspręstų savo dalį parduoti.
17. Jei intelektinės nuosavybės teisės į KSU darbuotojų, studentų, asmenų, dirbančių ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktų KSU vykdomuose projektuose, sukurtus Intelektinės nuosavybės objektus neturi potencialus komercinio ar kito pritaikomumo pobūdžio santykiai dėl intelektinės nuosavybės teisių į tokius Intelektinės nuosavybės objektus aptariamą sutartimis.

18. Turtinės autorių teisės į KSU Darbuotojų sukurtus mokslinius kūrinius (išskyrus monografijas) priklauso KSU ta apimtimi, kiek neviršija Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų nustatytų mokslo darbuotojo akreditacijai keliamų reikalavimų. KSU Darbuotojui priklauso turtinės autorių teisės į sukurtus mokslinius kūrinius ta apimtimi, kiek jie viršija numatytą ribą. Dėl autorių teisių į monografijas, vadovėlius ir metodines priemones susitariama atskirai. Sutartimi gali būti nustatytos ir kitos nei šiame punkte numatytos turtinių autorių teisių priklausomybės taisyklės.
19. Išimtinės turtinės autorių teisės į Kūrinius, kurie išleidžiami KSU lėšomis, sutartimi visam įstatymuose numatytam turtinių teisių galiojimo laikui perleidžiamos KSU, jei kitaip nenustatyta sutartimi su autoriumi.
20. Asmeninės neturtinės teisės į mokslo kūrinius ir kitus Intelektinės nuosavybės objektus priklauso autoriui. Jei intelektinės nuosavybės teisės priklauso KSU, KSU teisių priklausymo laikotarpiu gali šias teises perleisti ar suteikti kitiems asmenims be autoriaus žinios. Jei turtinės autorių teisės priklauso KSU darbuotojui, studentui, asmeniui, dirbančiam ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktam KSU vykdomuose moksliniuose projektuose, turtinės autorių teisės be KSU žinios gali būti perleistos ar suteiktos kitiems asmenims.
21. KSU teisės aktų nustatyta tvarka gina jai priklausančias Intelektinės nuosavybės teises šių teisių galiojimo laikotarpiu. Intelektinės nuosavybės autorius gina Intelektinės nuosavybės teises savarankiškai, kai intelektinės nuosavybės teisės priklauso autoriui.
22. KSU Konfidencialia informacija be kitos informacijos, kuri gali būti įvardinta kaip konfidenciali KSU sudaromose sutartyse, laikoma ši informacija: KSU vykdomų mokslinių tyrimų eiga ir rezultatai iki jų publikavimo; šių Taisyklių nustatyta tvarka teikiamų išradimų deklaracijų duomenys; Pramoninės nuosavybės objektų registravimo paraiškos iki jų pateikimo kompetentingai pramoninės nuosavybės objektus registruojančiai institucijai; sutarčių su KSU dėl Intelektinės nuosavybės objektų naudojimo sąlygos; projektų finansavimo paraiškos iki sprendimo dėl jų tenkinimo priėmimo kompetentingoje valstybės institucijoje.
23. Tyrimų projektų susitarimuose, KSU bendradarbiavimo susitarimuose turi būti detaliai apibrėžiama informacija kuri yra laikoma konfidencialia, taip pat turi būti nustatomas tokios informacijos konfidencialumo laikotarpis.
24. Be KSU rašytinio sutikimo Konfidenciali informacija negali būti atskleidžiama tretiesiems asmenims ir viešinama. Kai Konfidenciali informacija yra susijusi su sutarties pagrindu KSU vykdomais užsakomaisiais moksliniais tyrimais, vykdomais įgyvendinant specialias programas ar projektus, įpareigojančias viešinti tyrimo rezultatus, Konfidencialios informacijos atskleidimo ir viešinimo tvarka gali būti nustatyta sutartyje ir/ar mokslinių tyrimų programos/projekto taisyklėse.
25. Prieš KSU Darbuotojams, KSU studijuojantiems asmenims, asmenims, dirbantiems ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktiems KSU vykdomuose moksliniuose projektuose publikuojant Konfidencialią informaciją, turi būti gautas atitinkamo KSU padalinio ar KSU mokslinio tyrimo vadovo sutikimas, kuris, rekomenduojama, kad būtų rašytinis. Jei reikia, Konfidencialią informaciją perduodant tretiesiems asmenims, išskyrus kompetentingoms valstybės institucijoms, įgyvendinančioms joms priskirtas funkcijas remiantis Konfidencialia informacija (patentų biurai, finansinę paramą administruojančios institucijos, kt.), su trečiaisiais asmenimis turi būti pasirašoma konfidencialumo sutartis, numatanti, kokia informacija laikoma konfidencialia, Konfidencialios informacijos neatskleidimo pareiga ir atsakomybės už tokios pareigos pažeidimus.

IV. KSU SUKURTOS INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS OBJEKTŲ VALDYMO IR ŽINIŲ PERDAVIMO PROCESAS

26. Intelektinės nuosavybės objektų registravimo ir žinių perdavimo procesą gali inicijuoti KSU Technologijų perdavimo komitetas arba KSU Darbuotojas, Studentas, asmuo, dirbantis ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktas KSU vykdomuose moksliniuose projektuose (nepriklausomai nuo tokių projektų finansavimo pobūdžio), asmuo, dalyvaujantis KSU moksliniuose projektuose, kuriais siekiama sukurti Intelektinę nuosavybę ar, kuriuose tikėtina, kad intelektinė nuosavybė bus sukurta.
27. KSU Technologijų perdavimo komitetas identifikavęs, kad konkretaus KSU vykdomo mokslinio tyrimo esami rezultatai turi komercinimo potencialą ir atlikęs Taisyklių 27-29 punktuose numatytą vertinimą, gali teikti rekomendaciją KSU vadovui dėl Intelektinės nuosavybės objekto registravimo ir teisinės apsaugos priemonių taikymo ir siūlomos teisinės apsaugos formos.
28. KSU Darbuotojas, Studentas, asmuo, dirbantis ar kitu sutartiniu pagrindu pasitelktas KSU vykdomuose moksliniuose projektuose (nepriklausomai nuo tokių projektų finansavimo pobūdžio), asmuo, dalyvaujantis KSU moksliniuose projektuose, kuriais siekiama sukurti Intelektinę nuosavybę ar kuriuose, tikėtina, kad intelektinė nuosavybė bus sukurta, manydamas, kad yra sukurtas Pramoninės nuosavybės objektas, pagal Taisyklių 7 punktą priklausantis KSU, apie tokį Pramoninės nuosavybės objektą informuoja KSU, pateikdamas Potencialaus pramoninės nuosavybės deklaraciją (Priedas Nr. 1) (toliau - Deklaracija), tokiu būdu įvykdydamas intelektinės nuosavybės teisių deklaravimo KSU pareigą.
29. Deklaracijoje nurodyta ir su ja susijusi informacija, įskaitant tokios Paraiškos pateikimo ar nagrinėjimo KSU faktą, laikoma Konfidencialia informacija. KSU, KSU Technologijų perdavimo komitetas (toliau – Komitetas), Paraišką pasirašęs asmuo, kiti Deklaracijoje nurodyti išradėjai įsipareigoja laikyti Paraišką ir su ja susijusią informaciją paslapyje iki KSU sprendimo dėl pasinaudojimo teise į Pramoninės nuosavybės objektą įgyvendinimo (pvz., patento paraiškos pateikimo, atsisakymo pasinaudoti teise į Pramoninės nuosavybės objektą).
30. Deklaracija pateikiama KSU Komitetui. Gavus paraišką, jos gavimas bei gavimo laikas gali būti patvirtinami Komiteto atsakingo nario parašu ant Paraiškos. Komiteto narius apibrėžtam terminui skiria KSU vadovas iš KSU Darbuotojų, atsakingų už mokslo plėtrą, finansų valdymą, administravimą. KSU vadovas gali nuspręsti, kad į Komiteto sudėtį įeina ir padalinio ar projekto, kurio Darbuotojas, Studentas ar tyrimą atliekantis asmuo pateikė Paraišką, vadovas bei Deklaracijoje nurodyti išradėjai.
31. Per 1 mėnesį ar konkrečiu atveju per Komiteto nurodytą ilgesnį laikotarpį, Komitetas turi įvertinti Paraišką ir KSU vadovui pateikti rašytinę rekomendaciją, kurioje nurodoma: ar KSU ketina įgyvendinti savo teisę į Pramoninės nuosavybės objektą ir, jei taip, siūlomą Deklaracijoje nurodyto Pramoninės nuosavybės objekto teisinės apsaugos formą.
32. Deklaracijoje nurodyti išradėjai įsipareigoja kooperuotis su Komitetu šiam atliekant vertinimą ir Komiteto prašymu teikti prieinamą techninę informaciją apie Pramoninės nuosavybės objektą.
33. Komitetas turi teisę, užtikrindamas Paraiškos konfidencialumą, kreiptis į kitus KSU darbuotojus ir/ar trečiuosius asmenis konsultacijų dėl: galimybės ir tikslingumo įgyti turtines teises į Deklaracijoje nurodytą Pramoninės nuosavybės objektą; teisinės apsaugos formos ir apimties pasirinkimo; Deklaracijoje nurodyto Pramoninės nuosavybės objekto pritaikomumo praktikoje galimybių; rinkos Deklaracijoje nurodytam Pramoninės nuosavybės objektui ir/ar jo pagrindu sukurtam prototipui įvertinimo; produktui ar paslaugai naudojant Deklaracijoje nurodyto Pramoninės nuosavybės objekto sukūrimui

reikalingų finansavimo šaltinių; kitų su komercinimu susijusių klausimų. KSU perka Komiteto rekomendacijai parengti reikiamas paslaugas įstatymų nustatyta tvarka.

34. KSU vadovas Komiteto rekomendaciją patvirtina arba grąžina papildomam nagrinėjimui per 1 savaitę nuo Komiteto rekomendacijos gavimo.
35. KSU vadovui priėmus sprendimą KSU pasinaudoti teisėmis į Deklaracijoje nurodytą Pramoninės nuosavybės objektą, Pramoninės nuosavybės objekto autorius turi pateikti KSU reikalingą informaciją, reikalingą Pramoninės nuosavybės objektui registruoti, valdyti, komercinti, ginti. Taip pat KSU vadovui priėmus sprendimą KSU pasinaudoti teisėmis į Deklaracijoje nurodytą Pramoninės nuosavybės objektą, tarp Pramoninės nuosavybės objekto autoriaus ir KSU turi būti pasirašoma sutartis reguliuoti KSU ir autoriaus tarpusavio santykiams registruojant Pramoninės nuosavybės objektą, jį valdant, dalinantis komercinimo pajamas. Sutartis pasirašoma iki pateikiant Pramoninės nuosavybės objektą registruoti. Tokios sutarties nuostatos negali prieštarauti šioms Taisyklėms. Pramoninės nuosavybės registravimo procesą KSU vardu tokiu atveju koordinuoja Komiteto paskirtas atsakingas narys (pvz., administruoja patentinių patikėtinių paslaugų viešojo pirkimo procesą, savalaikį palaikymo mokesčių sumokėjimą).
36. KSU vadovui priėmus sprendimą, kad KSU neketina pasinaudoti teisėmis į Deklaracijoje nurodytą Pramoninės nuosavybės objektą, teisė į Deklaracijoje nurodytą Pramoninės nuosavybės objektą nuo KSU vadovo sprendimo dienos pereina Pramoninės nuosavybės objekto autoriui.

V. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ KOMERCINIMAS

37. Komitetas gali inicijuoti KSU Intelektinės nuosavybės teisių komercinimą KSU vadovui teikdamas rekomendacijas dėl KSU priklausančių Intelektinės nuosavybės objektų komercinimo formų ir apimčių. Sprendimą dėl KSU priklausančių Intelektinės nuosavybės objektų komercinimo formų ir apimčių priima KSU vadovas.
38. KSU gali komercinti jai priklausančius Intelektinės nuosavybės objektus atlygintinai juos perduodama (parduodama) arba licencijuodama (suteikdama išimtinę arba neišimtinę licenciją), arba steigdama pumpurinę ar pradedančiąją įmonę.
39. Intelektinės nuosavybės objekto, į kurį intelektinės nuosavybės teisės priklauso KSU kartu su kitu bendrasavininkiu ar bendrasavininkiais, komercinimo sąlygos nustatomos sutartyje. Sutartyje turi būti numatyta: kuris iš bendrasavininkių sieks per tam tikrą laiką komercinti intelektinės nuosavybės objektą, šiam bendrasavininkiiui negalint vykdyti komercinimo arba dėl pateisinamų priežasčių nusprendus to nedaryti – turi būti numatomos galimybės kitam ar kitiems bendrasavininkiams komercinti bendrai sukurtą intelektinės nuosavybės objektą.
40. Jei Intelektinės nuosavybės objekto, į kurį intelektinės nuosavybės teisės priklauso KSU kartu su kitu bendrasavininkiu ar bendrasavininkiais, komercinimas vyksta steigiant pumpurinę ar pradedančiąją įmonę, KSU turi gauti dalį šios įmonės akcijų ir disponuoti jomis nuosavybės teisėmis. Įmonės akcijų dalis, tenkanti KSU, priklauso nuo KSU intelektinės nuosavybės apimties indėlio ir nustatoma derybų su įmonės steigėjais metu.

VI. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ AUDITAS

41. Intelektinės nuosavybės teisių auditas yra neatskiriama gero Intelektinės nuosavybės valdymo proceso dalis. Jis KSU užtikrina ne tik tinkamą intelektinės nuosavybės valdymą, bet gali padėti išlaikyti ir pritraukti akademinio personalo, mokslinių tyrimų partnerių, mokslinių tyrimų užsakovų, išlaikyti konkurencingą poziciją kitų mokslo ir studijų įstaigų atžvilgiu.
42. Intelektinės nuosavybės teisių auditas (toliau – Auditas) yra nuolatinis procesas, kurio metu KSU periodiškai peržiūri naudojamų, nuosavybės teise valdomų Intelektinės nuosavybės teisių statusą, susijusias sutartis ir Intelektinės nuosavybės teisių valdymo tvarką. Atsižvelgdami į Audito rezultatus, KSU turi priimti sprendimą dėl Intelektinės nuosavybės teisių tolesnio valdymo (pardavimo, licencijavimo, atsisakymo ir pan.).
43. Auditas gali būti atliekamas visuose ar dalyje KSU padalinių, registruotų ir/ ar neregistruotų Intelektinės nuosavybės teisių atžvilgiu. Minimali Audito apimtis turėtų apimti viešuose registruose esančios informacijos bei su Intelektinės nuosavybės teisėmis susijusių sutarčių surinkimą ir patikrinimą.
44. Tikslinga Audita atlikti prieš keičiantis akademiniam personalui, prieš Intelektinės nuosavybės objektus reglamentuojančių įstatymų pasikeitimus, reikšmingo komercinio sandorio sudarymą ir pan. Ruošiantis Auditui, tikslinga įvertinti, kurios KSU Intelektinės nuosavybės teisės yra reikšmingiausios KSU tyrimų projektuose, studijose. Nustatant reikšmingas Intelektinės nuosavybės teises, tikslinga išsiaiškinti, kurių teisių praradimas lemtų didelės reikšmės ar piniginės vertės užsakomųjų projektų sustabdymą. Audito tikslas – nustatyti, ar KSU esantis Intelektinės nuosavybės valdymo procesas yra adekvatus ir pakankamas apsaugoti KSU reikšmingiausias Intelektinės nuosavybės teises.
45. Audito metu:
  - 45.1. inventorizuojamos Intelektinės nuosavybės teisės, kurias KSU valdo ar turi nuosavybės teise:
    - 45.1.1. įvertinama, kurios turimos teisės nenaudojamos KSU veikloje, nėra pelningos KSU;
    - 45.1.2. identifikuojamos potencialios naujos saugotinos Intelektinės nuosavybės teisės, sukurtos KSU veikloje;
    - 45.1.3. nustatoma, ar KSU naudojamos, turimos nuosavybės teise Intelektinės nuosavybės teisės tinkamai įformintos ir apsaugotos (pvz., registruotos, sumokėti atnaujinimo mokesčiai, įtraukti į komercinių paslapčių sąrašą, laikomasi konfidencialumo įsipareigojimų);
    - 45.1.4. identifikuojama, ar yra Intelektinės nuosavybės teisių, kurias tretieji asmenys gali ginčyti (pvz., naudojami klaidinančiai panašūs į trečiųjų asmenų prekių ženklai; publikuotas išvestinis kūrinys nėra pakankamai originalus lyginant su pirminiu kūriniu);
    - 45.1.5. nustatyti KSU veiklos sritis, kuriose Intelektinės nuosavybės deklaravimas, valdymas, komerciniam ar gynimas tobulintinas ir kaip;
    - 45.1.6. įvertinti, ar galiojančių licencijavimo susitarimų sąlygos adekvačios esamai rinkos praktikai ir, jei reikia, teikti pasiūlymus tobulinti licencijų pajamų surinkimo praktiką (pvz., licencinis mokestis, sulicencijavimo galimybės, ar pakankami sutartiniai patvirtinimai ir garantijos, ar numatyta neišimtinė licencija į licenciuotą atliktus licencijuotos technologijos patobulinimus KSU).
  - 45.2. identifikuojamos esamos ir potencialios grėsmės Intelektinės nuosavybės teisių nuosavybei, valdymui, komercinimui, gynimui, sudarytų sutarčių dėl Intelektinės nuosavybės galiojimui ir pažeidimui. Tuo tikslu patikrinama:
    - 45.2.1. ar atsižvelgiant į KSU teisinę formą, KSU sutartys yra tinkamos;
    - 45.2.2. ar KSU teisės į Pramoninės nuosavybės objektus tinkamai įregistruotos (ar viešų registrų informacija aktuali, likęs jų galiojimo laikotarpis);

- 45.2.3. ar turimos kompiuterių programų licencijos adekvačios KSU veiklos apimčiai;
  - 45.2.4. ar darbo sutartyse su KSU darbuotojais, sutartyse su studentais, trečiaisiais asmenimis (vizituojančiais mokslininkais) nustatyti adekvatūs konfidencialumo įsipareigojimai, numatytos Intelektinės nuosavybės teisių perdavimo KSU nuostatos;
  - 45.2.5. ar visiems KSU, KSU kurios kuruojamuose projektuose veiklą vykdančiams asmenims galioja pareiga deklaruoti sukurtas Intelektinės nuosavybės teises KSU;
  - 45.2.6. ar tinkamai praktiškai įgyvendinamas KSU informacijos, publikacijų peržiūra ir vertinimas prieš viešą paskelbimą, siekiant išvengti Konfidencialios informacijos paviešinimo, plagijavimo, trečiųjų asmenų teisių pažeidimo kontrolės;
  - 45.2.7. ar teisėtai ir adekvačiai naudojamas nekonkuravimo įsipareigojimas;
  - 45.2.8. ar KSU Intelektinės nuosavybės teisių naudojimas (įskaitant informacijos publikavimą KSU interneto tinklapyje) atitinka teisinius reikalavimus (gauti sutikimai), KSU sutartinius įsipareigojimus, susijusius su užsakomaisiais tyrimais ar bendrų mokslinių tyrimų atlikimu;
  - 45.2.9. ar KSU darbuotojai yra tinkamai susipažinę su Taisyklėmis;
  - 45.2.10. ar galimi reikalavimai KSU iš trečiųjų asmenų dėl Intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo ir/ar KSU Intelektinės nuosavybės teisių tretieji asmenys nepažeidžia.
46. Audito ataskaitoje turėtų būti suformuotos rekomendacijos dėl optimalaus Intelektinės nuosavybės tolesnio naudojimo KSU ateityje: teisinės apsaugos formos pasirinkimo; prioritetų nustatymo tarp Intelektinės nuosavybės teisių sukūrimo KSU ir tokių teisių įsigijimo iš trečiųjų asmenų, tarp turimų teisių pardavimo ir tolesnio tokių teisių panaudojimo KSU; nenaudingų, mažo pelningumo Intelektinės nuosavybės teisių perleidimo galimybių.

VII. FINANSINĖS NAUDOS IŠ INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS PASKIRSTYMAS

47. KSU, Taisyklių 7 punkto nustatyta tvarka įgijusi intelektinės nuosavybės teises į Intelektinės nuosavybės objektą ir iš jo komercinio gavusi Pelno, tokios Intelektinės nuosavybės objekto autoriui susitarimo su KSU pagrindu skiria 50-80% iš Intelektinės nuosavybės teisės komercinio gauto Pelno. KSU numatomos patirti išlaidos dėl Intelektinės nuosavybės teisių palaikymo ir/ar gynimo dėl komercinimo proceso kuravimo gali būti įskaičiuojamos į KSU išlaidas. Skaičiuojant Pelną, konkretus pelno dydis, tenkantis autoriui, ir jo mokėjimo tvarka nustatoma KSU ir autoriaus sutartyje, autoriui tenkanti pelno dalis priklauso nuo Intelektinės nuosavybės objekto ekonominės vertės ir KSU gautos naudos jį naudojant. KSU šiame punkte nurodytą autorinį atlyginimą ar honorarą autoriui moka ir tuo atveju, jei Pramoninės nuosavybės objektų kūrimas įeina į autoriaus darbo funkcijas ir už tai autoriui mokamas sutartas papildintas atlyginimas. Jei Intelektinės nuosavybės teisė sukurta autorių kolektyvo, jie tarpusavyje autoriams priklausančią Pelno dalį pasidalina savarankiškai pagal kiekvieno jų indėlį kuriant Intelektinės nuosavybės objektą ir tai patvirtina raštu sutartyje su KSU. Tais atvejais, kai autoriui iš Intelektinės nuosavybės teisės komercinio gauta Pelnas mokamas periodinėmis išmokomis, mokama tik jei atitinkamą laikotarpį Pelno buvo gauta.
48. KSU tenkanti finansinės naudos dalis paskirstoma taip: vidiniams KSU administraciniams kaštams padengti skiriama 20%; KSU padalinio, kuriame dirba Intelektinės nuosavybės objekto autorius, veiklos galimybių gerinimui skiriama 80%.

49. KSU finansuojamo Taisyklių 7 punkte nurodyto asmens kūrinio publikavimo atveju, KSU, kaip autoriaus turtinių teisių turėtojas, autoriui moka 50-80% dydžio honorarą, skaičiuojamą nuo KSU iš autoriaus turtinių teisių komercinimo gautos finansinės naudos ir moka sutartyje su autoriumi nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai autoriui iš autoriaus turtinių teisių komercinio gauta finansinė nauda mokama periodinėmis išmokomis, mokama tik jei atitinkamą laikotarpį finansinė nauda buvo gauta.

VIII. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ GYNIMAS

50. Intelektinės nuosavybės teises gina jų savininkas teisės aktų nustatyta tvarka.
51. Intelektinės nuosavybės teisės į objektus, sukurtus bendruose projektuose su mokslinio tyrimo partneriu ar užsakovų darbų partneriu, ginamos sutartyje numatytu būdu.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52. Visi su Intelektinės nuosavybės teisėmis susiję klausimai, neaptarti Taisyklėse, sprendžiami laikantis Lietuvos Respublikos teisės aktų normų bei KSU vidaus norminių aktų.
53. Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos.
54. Taisyklės keičiamos, papildomos, panaikinamos KSU vadovo sprendimu.
55. Taisykles pažeidę asmenys atsako drausmine tvarka ir pagal Lietuvos Respublikos teisę.

Priedas Nr. 1 prie Mokslo ir studijų institucijos intelektinės nuosavybės valdymo ir žinių perdavimo Taisyklių

Pramoninės nuosavybės objekto deklaracija

(šablonas)

Pateikiantis asmuo: (vardas pavardė, pareigos, parašas, data).

Pramoninės nuosavybės objektas: (išradimas, know how, išradimas ir know how, kt.).

MTEP rezultato esmė: (išradimo, know how, kompiuterių programos, duomenų bazės ar kt. inovacijos aprašymas).

Pramoninės nuosavybės objekto autorius(-iai): (vardas pavardė, pareigos, indėlis į objekto sukūrimą procentine išraiška).

Pramoninės nuosavybės objekto aprašymas: (techninė problema, kurią sprendžia inovacija ar know how; siūlomas techninės problemos sprendimo būdas ir jo techniniai požymiai; susiję su pramoninės nuosavybės objektu dokumentai, fiksuojantys pramoninės nuosavybės kūrimo eigą; atlikti tyrimai siūlomam techniniam sprendimui patikrinti, jų metodai ir rezultatai).

Patentinė informacija: (žinomos publikacijos siūlomo techninės problemos sprendimo srityje; patentai ir patentinės paraiškos siūlomo techninės problemos sprendimo srityje).

Pramoninės nuosavybės objekto kūrimui panaudotas ne KSU turtas: (medžiagos, įranga, lėšos, darbuotojai, intelektinė nuosavybė, pasirašytos sutartys, susijusios su pramoninės nuosavybės objekto kūrimu).

Pramoninės nuosavybės objekto apsaugos paraiškos teikėjo konfidencialumo įsipareigojimas, galiojantis iki KSU sprendimo dėl pasinaudojimo teise į pramoninės nuosavybės objektą įgyvendinimo.